TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Bài học về lòng bao dung và hình ảnh thầy trên chiếc xe lăn...

ISSN: 2734-9195 18:54 22/11/2026

Giáo dục chân chính không phải là tìm ra ai đánh trước, ai đánh sau để luận tội. Giáo dục là cắt đứt vòng lặp của bạo lực. Cách xử lý của người thầy đã làm được điều khó nhất: dập tắt ngọn lửa sân hận của phụ huynh bằng một gáo nước lạnh của tư duy logic.

Em là cựu học sinh tốt nghiệp năm 2003, những ngày giữa tháng 11 này, từ xứ người Nhật Bản xa xôi, mình vẫn luôn bồi hồi dõi theo những hình ảnh quê nhà trong Lễ kỷ niệm 60 năm ngày thành lập trường THPT Trà Ôn, tỉnh Vĩnh Long (cũ).

Giữa muôn vàn nụ cười ngày hội ngộ, có một khoảnh khắc đã khiến em rưng rưng xúc động: Hình ảnh thầy Hoàng Văn Thắng, nguyên Hiệu trưởng nhà trường ngồi trên chiếc xe lăn về thăm lại mái trường xưa.

Thầy Hoàng Văn Thắng trong ngày Hội trường

Ngày trước, thời em còn đi học, thầy Thắng đang giữ cương vị Phó Hiệu trưởng. Vì làm công tác quản lý nên thầy ít đứng lớp, em không có cơ duyên được học thầy trực tiếp. Trong ký ức của những cô cậu học trò ngày ấy, thầy Thắng luôn hiện lên là một người thầy chỉ đạo rất quyết liệt, dứt khoát và nghiêm nghị trong các buổi sinh hoạt dưới cờ. Thế nhưng, ẩn sau sự nghiêm khắc ấy lại là ánh mắt và nụ cười vô cùng hiền hòa, dễ mến. Nhìn nụ cười ấy của thầy dẫu sức khỏe hiện tại không còn như xưa, những hoài niệm cũ bỗng ùa về thật rõ nét.

Dù không được thầy trực tiếp giảng dạy, nhưng em lại được "học" một bài học để đời về thầy qua lời kể của cô Mười dạy Văn vào năm lớp 11.

Cô Mười kể, có lần thầy Thắng phải đứng ra giải quyết một vụ ẩu đả giữa hai học sinh. Cả hai bạn đều sai, nhưng con của vị phụ huynh B ra tay trước. Khi ngồi lại làm việc trong phòng giám thị, vị phụ huynh A vì xót con, bực tức đã thẳng thừng tuyên bố một câu mang đậm tính bản năng: "Nó đánh con tôi thì con tôi phải đánh lại!".

Đứng trước cái lý "ăn miếng trả miếng" hừng hực lửa giận của vị phụ huynh, thay vì nặng lời trách cứ hay dùng nội quy nhà trường để áp chế, thầy Thắng chỉ nhẹ nhàng, ôn tồn đáp. Trong toàn bộ diễn biến của buổi hòa giải qua lời cô Mười kể, em chỉ khắc sâu và nhớ mãi đúng một câu nói của thầy lúc đó: "Nếu chú nói vậy thì có một ngày chú đánh nó, nó đánh lại chú thì sao?"

Chỉ một câu hỏi ngược, bẻ gãy hoàn toàn logic của bạo lực. Nhưng đặt trong bối cảnh thực tế bão táp của cuộc hòa giải, đó là một liều thuốc đắng giã tật cực kỳ hiệu quả, đánh thức sự tỉnh táo của người lớn.

Giáo dục chân chính không phải là tìm ra ai đánh trước, ai đánh sau để luận tội. Giáo dục là cắt đứt vòng lặp của bạo lực. Cách xử lý của người thầy đã làm được điều khó nhất: dập tắt ngọn lửa sân hận của phụ huynh bằng một gáo nước lạnh của tư duy logic.

Thầy đã cứu đứa trẻ khỏi việc bị tiêm nhiễm triết lý thù hận từ chính người cha của mình, và cứu hai gia đình khỏi một cuộc cãi vã vô nghĩa.

Ảnh tác giả cung cấp

Có những bài học làm người chẳng hề nằm trong sách vở hay những lời răn dạy cao siêu, mà đến từ chính cách các thầy cô hóa giải những góc khuất xù xì nhất của cuộc sống. Em tin rằng trong suốt những năm tháng cống hiến cho mái

trường Trà Ôn, thầy Thắng chắc chắn còn để lại vô vàn bài học quý giá và những cách xử lý thấu tình đạt lý khác cho bao thế hệ học sinh. Riêng với bản thân em, dù chỉ may mắn được biết đến thầy qua đúng một câu nói ấy, nhưng đó đã là một di sản tinh thần tuyệt đẹp, một hành trang vô giá mang theo suốt chặng đường làm người.

Hôm nay, viết lại những dòng này trong không khí của tháng 11 đầy ý nghĩa, dịp kỷ niệm 60 năm trường Trà Ôn và cũng là mùa tri ân Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11, em xin gửi tấm lòng biết ơn sâu sắc nhất từ phương xa đến Thầy. Kính chúc thầy Thắng thật nhiều sức khỏe, bình an, mong thầy luôn giữ mãi nụ cười hiền hậu ấy để vượt qua mọi thử thách của tuổi tác và những trở ngại về sức khỏe.

Em cũng xin gửi lời cảm ơn đến cô Mười, người gieo mầm thiện lương qua những câu chuyện kể. Nhân dịp 20/11 sắp tới, kính chúc toàn thể quý thầy cô trường THPT Trà Ôn qua các thời kỳ luôn dồi dào sức khỏe, bình an và giữ mãi ngọn lửa đam mê với nghề. Chúc mái trường 60 năm tuổi của chúng ta sẽ tiếp tục viết dài thêm niềm tự hào, chắp cánh cho những thế hệ học trò không chỉ thành đạt ngoài xã hội, mà còn luôn tử tế và trọn vẹn tài đức làm người.

Tác giả: **Nhanh Nguyễn -** *Cựu học sinh niên khóa 2000-2003.*

Viết từ những ngày Thu Nhật Bản.